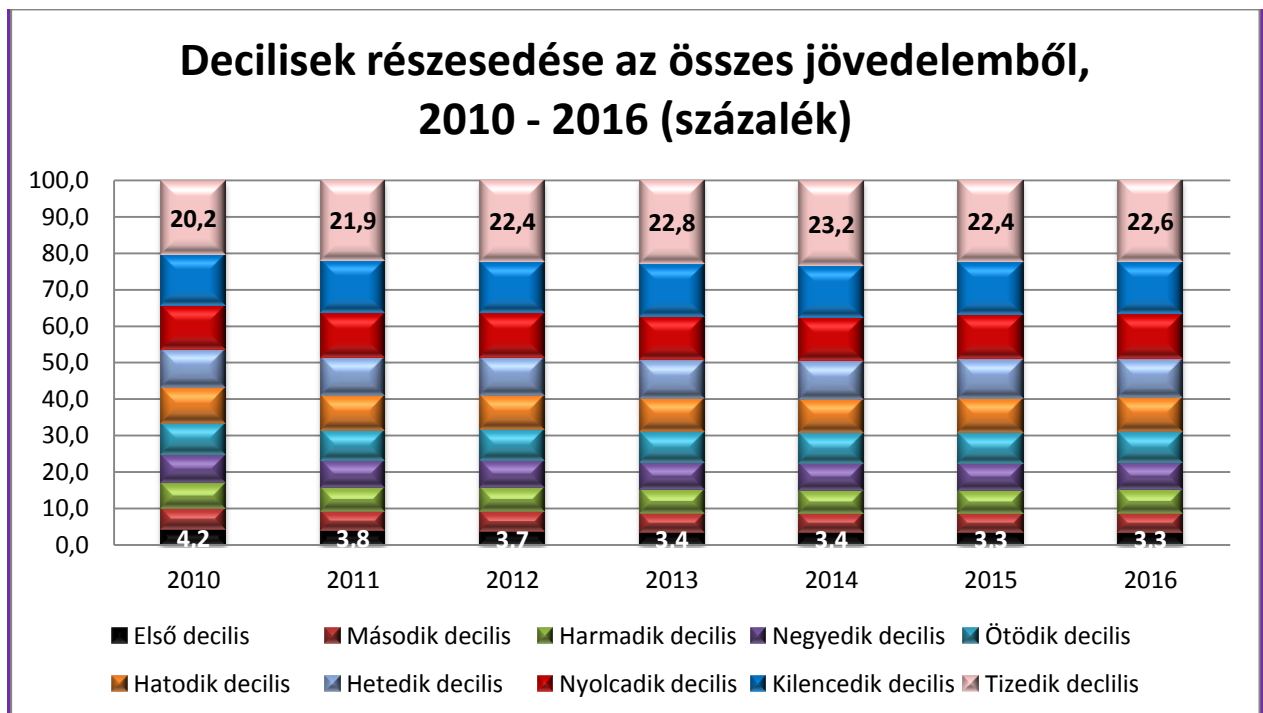

Kik a vesztesek? - Jövedelemarányok változása Magyarországon 2010 óta

Az Eurostat adatai alapján, míg 2010-ben a legmagasabb jövedelmet elérő tizednek Magyarországon a jövedelmek 20,2%-a jutott, addig 2016-ra már 22,6%-a. Az ő gyarapodásuk a szegényebbek kárára valósult meg.

A legtöbbet az eleve a legalacsonyabb jövedelemmel rendelkezők bukták: a legelső 10% 2010-ben még a jövedelmek 4,2%-ával, 2016-ban pedig már csak 3,3%-ával rendelkezett. Mindez annak fényében különösen rosszul mutat, hogy a 2006. évi 2,6%-os arányról érték el a 2010. évi 4,2%-os részesedést, köszönhetően az akkori kormányok szegényeket mostaninál sokkal inkább segítő szociál- és adópolitikájának. Ha ezeket az arányokat „forintosítjuk”, akkor reálértékben kifejezve - 2006-ot tekintve a bázisévnek (39,7 ezer forint) - 2010-ben 44,6 ezer forint, majd 2013-ra folyamatos csökkenés mellett, 39,3 ezer forint lett az egy főre jutó havi jövedelmük. Csak 2016-ban sikerült megelőzni a kormányváltás előtti szintet. Összességében ebben a közel 1 millió fős körben 2006 és 2016 között, tehát 10 év alatt mindössze 6%-kal nőttek a reáljövedelmek.

Forrás: Eurostat

A 2-5. tized (közel 4 millió fő) súlya az összes jövedelemből a 2006-os 25,8%-ról 2010-re 29,2%-ra emelkedett, majd folyamatos csökkenéssel 27,7%-ra esett vissza, vagyis 2010 után ők is a **vesztesek közé kerültek**. Egy főre jutó havi jövedelmük reálértéken 2010-re 67,7 ezer forintra nőtt a 2006-os 65,9 ezer forintról (+2,7%), majd 2013-ig 5%-kal csökkent. Az ezt követő három év alatt jövedelmük 73,8 ezer Ft-ra emelkedett (+9% 2010-hez képest).

Eközben a középosztálynak tekinthető, vagy legalábbis annak tekintett hatodik, hetedik és nyolcadik decilisnek (közel 3 millió fő) enyhe ingadozás mellett ugyan, de alapvetően stagnált a részesedése. Számszerűleg ez azt jelentette, hogy míg 2006-ban az összes jövedelem 30,4%-a, 2010-ben pedig 32,2%-a jutott erre a csoportra, addig 2016-ban 32,3%. Vagyis az a **hangzatos érvelés, miszerint a Kormány megerősítette a középosztályt, a számok nyelvén hamisnak tűnik. Valójában utoljára 2006-2010 között erősödött ez a réteg, s azóta alig változott részesedésük az összes jövedelemből.** Körükben az egy főre jutó havi reáljövedelem a 2006-os 102,5 ezer Ft-ról 98,9 ezer forintra mérséklődött (-3,5%), majd a 2011-es felugrást követően 2013-ra a 2010-es szint alá került a mutató. Ez után folyamatos növekedéssel 114,5 ezer forintot értek el 2016-ra (+16% 2010-hez képest).

A második legmagasabb, **9. decilis súlya** az összes jövedelemből enyhén nőtt 2010-re 2006-hoz képest, majd **tovább emelkedett** 2016-ra. Így 10 év alatt 13,8%-ról 14,3%-ra változott a mutató értéke. Azonban reáljövedelmük a 2006-os havi 149,2 ezer forintról 2010-re 132,1 ezer forintra esett vissza (-11,5%), vagyis **a válság terhét leginkább ők (valamint a 10. tized tagjai) viselték.** Csak ezt követően **kerültek a nyertesek közé 2010-től, aminek következtében** 2016-ra 159,9 ezer forintra növekedett havi jövedelmük reálértéken (+21% 2010-hez képest). Hasonlóan a **legfelső jövedelmi tizedhez**, ahol a havi reáljövedelem a 2006-os 296 ezer forintról 190,7 ezer forintra esett vissza 2010-re (-36%), majd 2016-ig 252,7 ezer forintra ugrott (+32,5%). Ugyanakkor árnyalja a képet, hogy a 9. és a 10. decilisben **sokkal magasabb lehet a külföldről származó, a magyar statisztikákban azonban meg nem jelenő jövedelmek súlya**, illetve körükben a fogyasztás egy jelentős része vállalati juttatásként jelenik meg. Ha ezt is figyelembe vennénk, akkor a jövedelmi különbségek még nagyobbak lennének.

Összességében a legmagasabb és a legalacsonyabb jövedelemmel rendelkező 1-1 millió fő egy főre jutó jövedelmében 2006-ban 7,5-szeres volt a különbség, ami 2010-re 4,3-szeresre olvadt. **Az erőteljes jövedelmi átrendezésnek köszönhetően azonban 2016-a ismét nőtt a különbség, 5,4-szeresre.**

A középosztály jövedelmének több mint egy évtizedes stagnálása és az alsóbb rétegek ezen a téren mutatott relatív leszakadása különösen kopár képet fest, ha a nemrég megjelent MNB tanulmány adatait is figyelembe vesszük. A Magyar Nemzeti Bank legfrissebb elemzése szerint a magyar lakosság vagyoni helyzetében mutató különbségek

erőteljesebbek, mint a jövedelmiek alapján várnánk. Az természetes, hogy minden mutatóban a felsőbb rétegek mutatkoztak tőkeerősebbnek, de **a felső 10% különösen kiemelkedett az erős jövedelemképző erővel rendelkező pénzügyi eszközök területén, azok 66%-át birtokolva.** (Ezen belül övük például a részvények 92%-a, az állampapírok 87%-a, de a készpénz és betétállomány 39%-a is). E tekintetben is **széles szakadék tátong** tehát a legfelső 10% és az őket követő összes alsóbb társadalmi réteg között.

A társadalmi leszakadás és az egyenlőtlenségek növekedése elsősorban a kormányzati intézkedések következménye. Az elmúlt évek trendszerű, mind szélesebb körben fölfele történő jövedelem-újraelosztás főleg az adórendszerben és a szociálpolitikában történt változtatások következménye. Az előbbit leginkább az egykulcsos adó bevezetése és az azt kísérő intézkedések fémjelezték, míg az utóbbit a munkanélküli segély radikális visszavágása, a közmunkában messze létminimum alatti jövedelemért foglalkoztattok jelentős növekedése jelentette. A minimálbér emelése 2017-ben és 2018-ban átmenetileg valószínűleg valamennyit javítani fog a fent felvázolt arányokon. A GKI egyéb vizsgálatai azonban arra mutatnak rá, hogy ez a nettó jövedelmekre a vártnál kisebb hatást gyakorol. Az MNB által kimutatott vagyoni helyzeten csak a tőkejövedelmek erőteljesebb megadóztatása változtatna. Változatlan gazdaságpolitika esetén tehát a társadalmi polarizáció csak átmenetileg mérséklődhet.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092, Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284/405

E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Veres Máté (veres.mate@gki.hu)